

Το δίλημμα κατά την Άλωση και σήμερα.

του Γιώργου Ν. Παπαθανασόπουλου.

Το δίλημμα που ετέθη στον Ελληνισμό κατά την Άλωση «ιδιοπροσωπία ή αφομοίωση» τίθεται και σήμερα. Ο ιδιοφυής ιστορικός μας Κων. Σάθας στο κλασικό έργο του «Η ιστορία της τουρκοκρατούμενης Ελλάδας» (εξεδόθη το 1869) έγραψε για την Άλωση: «Τελικά στις 29 Μαΐου 1453 η Δύση είδε να εκπληρώνεται ο σκοπός που πριν από 600 χρόνια επιδίωκε με λύσσα». Εννοεί από την εποχή του Καρλομάγνου και την έναρξη του ανταγωνισμού της Δύσης με την Ανατολή. Αυτός μετά το σχίσμα του 1054 εξελίχθηκε σε μίσος των Λατίνων εναντίον των Ορθοδόξων Χριστιανών. Αποκορύφωμά του ήταν η Άλωση της Κωνσταντινούπολης, το 1204, και το βαρύτατο πλήγμα που υπέστη η Αυτοκρατορία, από το οποίο δεν μπόρεσε πλέον να συνέλθει. Ρωμαιοκαθολικός ιστορικός γράφει σχετικά: « Η σφαγή και η λεηλασία (Σημ. από τους Λατίνους) που επακολούθησε, όπως ανέφεραν οι αυτόπτες μάρτυρες, δύσκολα βρίσκουν κάτι ανάλογο στην ιστορία των κατακτήσεων».

Όσο πιεζόταν η Βυζαντινή Αυτοκρατορία από τους Οθωμανούς, τόσο αυξανόταν ο εκβιασμός από τον Πάπα και τους βασιλείς της Δύσης να υποταγούν οι Έλληνες σε αυτούς και να δεχθούν «να φιλήσουν την παντόφλα

του». Οι Παλαιολόγοι ήθελαν την «ένωση», ουσιαστικά την υποδούλωση στον Πάπα, για πολιτικούς λόγους. Πίστευαν – οι αφελείς – ότι έτσι η Δύση θα τους βοηθούσε αποτελεσματικά στο να αποκρούσουν τους Οθωμανούς... Αυτό παρά την πικρή εμπειρία που είχαν αποκτήσει. Το 1425, πριν δηλαδή από τη Σύνοδο Φεράρας – Φλωρεντίας, ο Αυτοκράτορας Ιωάννης Η΄ ο Παλαιολόγος παρέδωσε στους Ενετούς τη Θεσσαλονίκη μήπως και γλυτώσει από τους Τούρκους... Φρούδα η ελπίδα του. Το 1430 η Συμβασιλεύουσα κατελήφθη από τους Τούρκους του Μουράτ. Αλλά και μετά το 1450 αποδείχθηκε ότι ουδεμία επιθυμία είχε η Δύση, πλην ελαχίστων φωτεινών εξαιρέσεων, να ενισχύσει την άμυνα της Βασιλεύουσας έναντι των Οθωμανών. Μόνο όταν αισθάνθηκε ότι, μετά την Άλωση και την εξάπλωση τους, η ίδια κινδυνεύει αντέδρασε. Αλλά για τον Ελληνισμό ήταν αργά...

Εν όψει του οθωμανικού κινδύνου και της αναληψίας της Δύσης ετέθη στους Έλληνες το δίλημμα, το οποίο περιγράφει άριστα ο άλλος εξαιρετός ιστορικός μας Σπυρίδων Ζαμπέλιος: «Οφείλει το γένος των Ελλήνων να παραιτηθεί της ιδιοπροσωπίας του, ... να παραδεχθή τον Παπισμόν, να συγχωνευθή μετά των εσπερίων εθνών, να απολέση την αρχαιόγονον φύσιν του, να εξουθενηθή εις τον ωκεανόν των δυτικών εθνικοτήτων, ... να απεκδυθή της ιστορικής ηγεμονείας του και ταύτα πάντα χωρίς της βεβαιότητος ότι θέλει σωθεί ποτέ από της αναβαινούσης βαρβαρικής πλημμύρας... ή να παραχωρήση τον βυζαντινόν θρόνον, ... εις εαυτό δε να φυλάξη την κατοχήν του θρησκευάματος, ως παλλάδιον εντός του οποίου ήθελε καταφύγει και κρυφθή ο σπόρος της πολιτικής ελευθερίας;».

Οι Έλληνες προτίμησαν να διατηρήσουν την ιδιοπροσωπία τους, να μην αλλοιωθούν ως λαός και να αγωνισθούν για την ελευθερία τους από την πρώτη ημέρα μετά την Άλωση. Ο μακραίων αγώνας, που ποτίστηκε από άφθονο αίμα ιερομαρτύρων – εθνομαρτύρων, ωρίμασε το 1821...

Στα 2021 οι Έλληνες είμαστε μπρος σε ανάλογο του 1453 δίλημμα: Θα διατηρήσουμε την ταυτότητά μας, την Παράδοσή μας, την Πίστη μας, ή θα προτιμήσουμε να αφομοιωθούμε από τη Δύση, με την ψεύτικη προσδοκία ότι Αυτή θα μας βοηθήσει σε τυχόν θερμή εμπλοκή μας με την Τουρκία;... Υπενθυμίζεται ότι εν όψει του 1453 πολιτική ηγεσία και ιντελιγκέντσια (Παλαιολόγοι, Βησσαρίων, Πλήθων Γεμιστός) ήσαν υπέρ της Δύσης, ο λαός όμως δεν τους ακολούθησε... Σήμερα η Ιστορία επαναλαμβάνεται. Πολιτικοί

μας και μέλη της Επιτροπής για τον εορτασμό των 200 ετών από την Επανάσταση του 1821 συμπεριφέρονται ως συνεχιστές της συμπεριφοράς του Βησσαρίωνα.

Πηγή : <https://www.antibaro.gr/article/>